

Əfəndiyev P. Evdə qala bilmərəm // Xalq qəzeti. - 2023. - 10 avqust. - № 168. - S. 9.

Muxtar Muradov atasını uşaqlıqdan itirib. Məhərrəm kişi Cənubi Azərbaycanda gedən milli azadlıq və milli demokratik hərəkatın iştirakçılarından idi. Azərbaycan Milli hökuməti 1946-cı il dekabrın 12-də süqut etdikdən sonra Sovet Azərbaycanına mühacirət etmiş və ailə quraraq Əmirvan kəndinə yerləşmişdi. Muxtar onun ikinci evliliyindən anadan olmuş üç uşağının sonuncusu, yəni ailənin sonbeşiyi idi.

... Birinci Qarabağ müharibəsi başlananda könüllü döyüşlərdə iştirak etmək istəsə də, anası tək qadın olduğuna görə ona çağırış vərəqi verilməmişdi.

Yoldaşları müharibədə iştirak etdiyi bir vaxtda Muxtar evdə qala bilməzdi. Bu onun xarakterinə yad idi. Anası Asurə xanım deyirdi:

—Muxtar cəbhə xəbərlərini daima izləyər, bəzən də xəbərlərdən həyəcanlanardı. Tay-tuşları cəbhədə olduğu bir vaxtda kənddə qalıb təsərrüfat işləri ilə məşğul olmağı özünə sığışdırmazdı. “Mən burda deyil, cəbhədə olmalıyam. Dostlarım torpaqlarımız uğrunda vuruşur, düşməndən qoruyur. Mən isə oturub hərbi komissarlıqdan nə vaxt çağırılacağımı gözləyirəm. Kənddə əsgər atalarının üzünə baxa bilmirəm, özümü rahat hiss etmirəm. Sabah müharibə başa çatdıqdan sonra yoldaşlarım arasına necə çıxacağam? – deyirdi.

Sonunda arzusuna çatdı, oğlum 1993-cü ildə hərbi xidmətə çağırıldı. Artıq oktyabrın 20-dən Azərbaycan Ordusunda xidmət edirdi. O, Qarabağ uğrunda canından keçməyə hazır idi.

Muxtar xüsusi təlim keçdikdən sonra Ağdərəyə göndərildi, 776 nömrəli xüsusi təyinatlı hərbi hissədə atıcı kimi xidmətə başladı. Bu hərbi hissədə kəşfiyyatçılar üstünlük təşkil edir, xüsusi tapşırıqları yerinə yetirirdi. Kəşfiyyat xarakterli və ya hücum tapşırıqları olduqda irəli gedir, əməliyyat keçirib geri döndürülər. Keçmiş döyüşçü, xüsusi təyinatlı kəşfiyyat dəstəsinin komandir müavini, hərbi ekspert Tərhan Eyvazov deyir:

—Döyüşçülərimiz hər gün ən azı 12, 14, bəzən 16 saat təlim keçirdilər. Onların hamısı fiziki hazırlıqla, digər peşə hazırlığı ilə yanaşı, həmçinin bütün silahlardan sərrast atəş açmağı öyrənmişdilər... Bizim hərbi hissə tamamilə təmin olunmuş, hazırlıqlı bir vəziyyətdə idi.

...Muxtar bu batalyonun (tabor) sıralarında döyüş əməliyyatında iştirak etdi. Nümunəvi əsgər kimi andına sadıq qaldı, döyüş tapşırıqlarını layiqincə yerinə yetirdi.

Onun iştirak etdiyi ağır döyüşlər Tərtər–Ağdərə istiqamətində oldu, 1993-cü ilin dekabr ayında qış əməliyyatı çərçivəsində Ağdərə istiqamətində hücumlar başladı. Şiddətli döyüşlər oldu, ordumuz uğurlu əməliyyatlar həyata keçirdi.

Həmin vaxt cənub istiqamətində də ordumuz düşməyə sarsıdıcı zərbələr endirirdi. Horadiz əməliyyatına dəstək məqsədilə Muxtargil Füzuliyə göndərildi. Bu barədə hərbi ekspert Tərlan Eyvazov deyir: – 1994-cü ilin yanvarında Füzuli istiqamətində hərəkətə keçdik. Bizə verilən tapşırıq Füzuli istiqamətinə gedib, düşmənin arxasına keçmək, düşmən arxasında qarışıqlıq yaratmaq və zərbə vurmaq, hücumə keçən hərbiçilərimizə yol açmaq idi.

Düşmən isə həmin vaxt Tərtər istiqamətində hücum gözləyirdi və bu məqsədlə bu istiqamətdə xeyli qüvvə toplamışdı. Görəndə ki, Tərtər istiqamətində boşluqdur, bundan istifadə edərək hücumə keçdilər. Düşmənin məqsədi Tərtəri, Bərdəni, Yevlaxı ələ keçirib Gəncəbasarı mühasirəyə almaq idi. Bu plan ruslar tərəfindən hazırlanmışdı. Vəziyyət həddən artıq kritik idi. Bu səbəbdən də hərbi hissə yenidən Tərtərə qaytarıldı.

776 sayılı hərbi hissə təcili geriye Tərtərə qayıdaraq Marquşevana yerləşib düşməyə əks zərbə vurmaq üçün hazırlandı. 1994-cü il yanvar ayının 29-da Ağdərə rayonunun Gödəkburun, Globus, Vışka yüksəkliklərinə hücum etmək və əldə saxlamaq məqsədilə döyüş əməliyyatı başladı. Bu yüksəkliklərin hərbi strateji əhəmiyyəti vardı və düşmən bir çox mövqelərimizə oradan nəzarət edirdi. Buna son qoymaq lazım idi.

Qızgın döyüşlər nəticəsində düşmənin çox sayda həm texnika, həm də canlı qüvvəsi məhv edildi, postları tutuldu. Ermənilər yenidən toparlanaraq itirdikləri mövqelərini geri almaq üçün əks-hücumə keçdilər. Yüksəkliklər uğrunda qızgın döyüşlər yenidən başladı. Əsgərlərimiz əsl qəhrəmanlıq göstərərək düşmənin əks-hücumunun qarşısını aldılar. Muxtar da düşmən hücumlarının qarşısının alınmasında böyük qəhrəmanlıq göstərdi. O, cəsur, qorxmaz və mərd idi, erməni qəsbkarlarına qarşı cəsarətlə vuruşdu. Bunlar hərbi hissənin komandiri Eldar Ağayevin diqqətini çəkdi və Muxtara gizir hərbi rütbəsi verildi.

Elə oldu ki, Muxtar düşmən arxasında döyüş tapşırıqlarını yerinə yetirdi, cəsarəti, qəhrəmanlığı ilə seçildi.

O, 1994-cü ildə Tərtər rayonunun Tonaşen kəndi uğrunda gedən qanlı vuruşmaların iştirakçısı oldu və çox sayda erməni yaraqlısı məhv etdi.

Aprelin 26-da Muxtar döyüş yoldaşları ilə Tərtər–Ağdərə yolunda nahar edərkən yaxınlıqda baş verən partlayış nəticəsində həlak oldu. Həmin vaxt qardaşı Mehman da o ərazinin yaxınlığında olub, ilk yardım göstərməyə çalışıb, lakin onu xilas edə bilməyib, Muxtar şəhadətinə qovuşub.